

'Yapısal çelik ihracatı 3 milyar dolara ulaşabilir'

Türkiye'de üretilen çelik yapı elemanlarının yüzde 20'sinin ihraç edildiğini belirten Yener Gür'eş, alınacak önlemlerle bu oranın 2023'te yüzde 60'a ulaşmasının beklendiğini söyledi. Gür'eş, "Şu anda 350 milyon dolar olan çelik yapı elemanları ihracatının 3 milyar dolar mertebesine yükselmesi mümkün" dedi

Sektörün 1 milyon ton yapısal çelik işlerken, bu miktarın 2009 yılında 700 bin tona düştüğünü kaydeden Türk Yapısal Çelik Derneği (TUCSA) Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Yener Gür'eş, 2010 yılında tekrar kriz öncesindeki değerlere ulaşıldığını bildirdi. Geçen yıl ekonomik krizin kayıplarının telafi edildiğini ve sektörün ileriyeye dönük yatırımlarına devam ettiğini belirten Gür'eş, "Bu durum beklenen ve sevindirici bir gelişme oldu" dedi. Gür'eş, krizden sonra piyasada uluslararası standartlara uygun, düşük maliyetle imalat yapan firmaların önünün açılacağı değerlendirmesinde bulundu. Bazı firmaların kriz döneminde yatırım yaparak kriz sonrasına hazırlandığı bilgisini veren Gür'eş, bu firmaların bir çoğunun başarılı sonuçlar elde ettiğini ifade etti. Gür'eş, kriz döneminde ihracata yönelik çalışan firmaların yatırımlarının avantajını gördüğünü anlatarak, "Türkiye, küresel pazarın ve özellikle Türkiye için öncelikli öneme sahip Kuzey Afrika, Ortadoğu, Orta Asya, Doğu Avrupa ülkeleri ve Rusya'nın en önemli yapısal çelik imalatçısı konumuna geldi. Bu gelişmede yalnız imalatçıların yani fabrikatörlerin değil, sektörün paydaşları olan çelik üreticilerinin, yapısal çelik tasarımcı ve müşavirlerinin, müteahhithlerin, tamamlayıcı üreticilerinin de rolü büyük" açıklamasını yaptı.

Gür'eş, Türkiye'de imâl edilen çelik yapı elemanlarının yaklaşık yüzde 20'sinin ihraç edildiğini söyleyerek, "Devletin alacağı bazı önlemlerle bu oranın 2023 yılında yüzde 60'a ulaşması bekleniyor. Bu, şu anda 350 milyon dolar olan çelik yapı elemanları ihracatının 3 milyar dolar mertebesine yükselmesi anlamına ge-

liyor" diye konuştu. Bir ülkede çelik yapıların kullanımının ülkenin gelişmişliği ile doğru orantılı olduğunu vurgulayan Yener Gür'eş, Türkiye'deki ekonomik ve teknolojik gelişmeye paralel olarak, çelik yapı kullanımının da artmasının kaçınılmaz olduğunu belirtti. İstatistiklerin Türkiye'nin alması gereken ciddi bir yol olduğunu gösterdiğinin altını çizen Gür'eş, şu açıklamayı yaptı: "Çeliğin konutlarda kullanımını yüzde 1 civarında. Endüstriyel yapılar, köprüler, kuleler gibi diğer çelik yapıların da ele alındığı genel yapı ortalamasında yüzde 6 civarında. Bu oran ABD, İngiltere ve İran gibi ülkelerde yüzde 50'nin, Almanya ve Fransa gibi betonarme gelenegi olan ülkelerde yüzde 30'un üzerinde. Geleneksel yapı alışkanlıkları yıllarca Türkiye'de alternatif malzemelerden yararlanılmasını engellemiş durumda. Bununla birlikte; özellikle deprem, zemin özellikleri ve mimari gereksinimler ile mimar, mühendis ve işverenlerin bilinçlenmesi sonucu Türkiye'de de çelik yapı kullanımında oransal artış başlamıştır."

Bu bağlamda 2023'e kadar Türkiye'de yapılacak rüzgâr enerjisi santrallerinin de sektör için büyük bir potansiyel oluşturduğunu kaydeden Gür'eş, santrallerin çelik kulelerinin ve komponentlerinin toplam değerinin 5 milyar dolar mertebesinde olacağını tahmin edildiğini aktardı.

"Ortadoğu krizi yapısal çeliğe yansımada"

Türkiye'nin 2008-2009 küresel krizinin etkilerini önemli ölçüde atlattığını, ancak Avrupa'da ve çevre ülkelerde bu etkiyi hâlâ yaşayan ülkeler olduğunu bildiren Gür'eş, "Ayrıca, geçen aylar içinde Kuzey Afrika ve bazı Ortadoğu ül-

kelerinde yaşanan siyasal bunalımları ve NATO ülkelerinin Libya'ya silahlı müdahalesini de ekonomik krizden soyutlamak mümkün değil. Dolayısıyla, krizin tamamen sona erdiğini söylemek için erken" dedi. "Özellikle inşaat sektörümüzü önemli ölçüde etkileyen Libya krizinden en az etkilenen sektör, çelik yapı sektörü olmuştur" diyen Yener Gür'eş, bu durumu, çelik yapı malzemelerinin Türkiye'de üretilip, akreditif ile ihraç edilmesine bağladı. Gür'eş, "İhale bedelinin yaklaşık yüzde 80 gibi bir oranını kapsayan malzeme bedeli, malın Türkiye gümrüğünden çıkmasını takiben kısa sürede ödeniyor. Kalan yaklaşık yüzde 20'sinin ödemesi ise o ülkede yapılan montajı takiben yapılıyor" bilgisini verdi.

2010'da 1 milyon ton yapısal çelik işlendiğini hatırlatan Gür'eş, 2023 yılı hedefinin ise bu rakamın 5 milyon tona çıkması olduğunu aktardı. Şu anda Türkiye'de mevcut yaklaşık 4 milyon ton/yıl yapısal çelik işleme kapasitesi bulunduğunu belirten Gür'eş, kapasitenin önümüzdeki 10 yıl içinde 10 milyon tona çıkmasının beklendiğini ifade etti. Türkiye'nin kapasite açısından bakıldığında; bölgenin ihtiyaçlarını büyük ölçüde karşılayacak konuma ulaştığına işaret eden Gür'eş, şunları söyledi: "Hafif çelik yapı konusunda da Türkiye'nin bugün için yılda 6 milyon metrekare yapı yapma olanağı bulunuyor. Bu kapasiteyi altı ay içinde yüzde 50, bir yıl içinde de yüzde 100 artırma olanağı var. Ama bu imkân maalesef Türkiye içinde ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından kullanılmıyor. Bölgedeki iş fırsatlarına bakınca; bugün için Ortadoğu ve Kuzey Afrika (MENA) ülkelerindeki çeşitli sektörlerde ait projelerin toplamının 4.8 trilyon dolar olduğu belirtiliyor. Bu projelerin 1/20'si çelik projeleri olsa 240 milyar dolarlık proje potansiyeli mevcut. Projelerin ortalama tamamlanma süresi iki yıl kabul edildiğinde, yıllık çelik projelerinin toplam değeri yaklaşık 120 milyar dolardır. Türkiye'nin beklentisi 3 milyar dolarlık çelik yapı projesi almak olduğuna göre, buradaki en büyük eksikliğimizin organizasyon ve devlet desteği olduğu değerlendirilmektedir."

"Yerli yatırımlarla ithalat azaldı"

Hammaddede konusunda Türkiye'de herhangi bir sıkıntı yaşanmadığını vurgulayan Yener Gür'eş, uzun mamuller konusunda ithal ürünlere dayalı çalışmalar yürütülürken, yerli firmaların bu konuda yatırımlar yapmasıyla ihtiyaç duyulan malzemelerin Türkiye'de bulunabilir hale geldiğini anlattı. Gür'eş, özellikle boru ve kutu profil grubunda hiç bir sorun bulunmadığını altını çizerek, "Türkiye'de üretilmeyen ölçülerdeki ve kalitedeki profiller ise yurtdışından ithal ürün olarak çoğunlukla stoklardan sağlanabiliyor. Yassı mamul konusunda da bir sorun yaşanmamakla birlikte, özellikle boyalı ve galvaniz ince sac ithalatı sürüyor" diye konuştu.